

*Elämän
tähdien*

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

20.11.2013

Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

TERPS2-HANKEKOKONAISUUDEN PÄÄMÄÄRÄ:

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistyminen

PÄÄTAVOITE:

Maamme kunnissa, palvelualueilla ja maakunnissa vallitsee hyvinvointijohtamisen kulttuuri,
joka perustuu aktiivisesti toimiviin hyvinvointirakenteisiin

OSATAVOITE 1:

Osahankealueiden luottamushenkilöillä, johtavilla viranhaltijoilla ja hyvinvointikoordinaattoreilla (tmv.) on riittävä hyvinvointijohtamisen osaaminen sekä aktiivisesti toimiva tukiverkosto.

OSATAVOITE 2:

Yli puolessa maamme kunnista käytetään poikkihallinnollisesti sähköistä hyvinvointikertomusta (eHVK) osana kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua. eHVK on käyttäjäystävällinen ja vastaa keskeisimpien käyttäjäryhmien tarpeisiin.

OSATAVOITE 3:

Strategisen tason hyvinvointilinjaukset konkretisoituvat kuntien palvelurakenteiden toiminnassa kaikilla toimialoilla.

OSATAVOITE 4:

TerPS2:n koordinaatiohankkeen, osahankkeiden ja sidosryhmien välinen yhteistyö on tukenut hyvinvointijohtamisen ja -rakenteiden kehittämistä kunnissa, palvelualueilla, maakunnissa ja kansallisesti.

Mitä hyvinvointirakenteilla tarkoitetaan?

A)	B)	C)	D)	E)
Kaikki toimialat <i>ja muut keskeiset toimijat</i> kattava toimeenpano-organisaatio	Poikki-hallinnolliset johtamiskäytännöt ja johtamisen työvälineet	Hyvinvointitietoa tuottava seuranta- ja raportointijärjestelmä	Osaava henkilökunta	Hyvät toimintakäytännöt

([THL 2010, 9](#). Kursivoitu teksti on Terveempi Pohjois-Suomi 2 -hankkeen lisäys.)

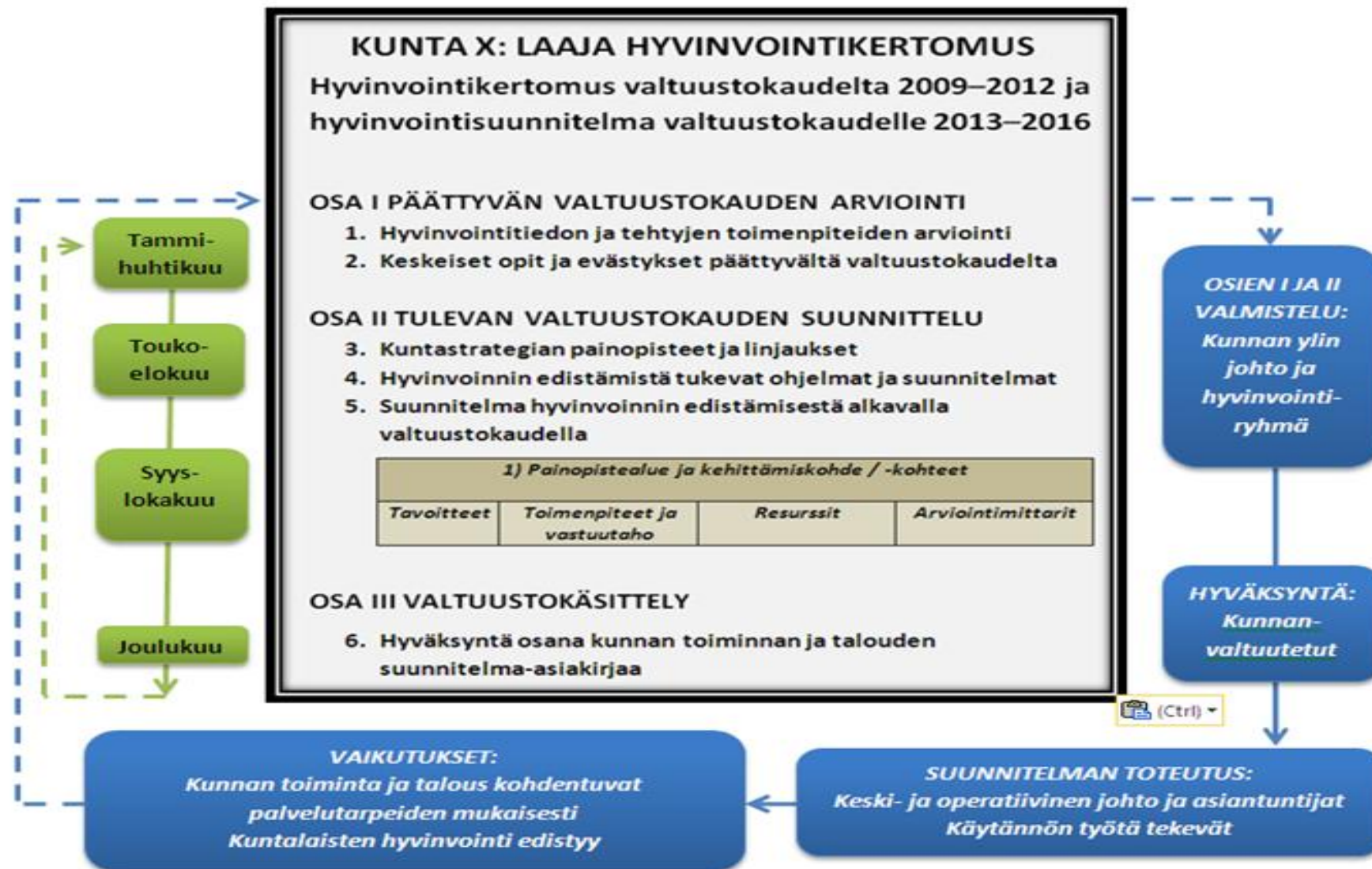
47

Hyvinvointijohtaminen kunnan johtamisjärjestelmässä

TerPS 2-hankkeen soveltuva malli THL:n (2010, 15) rakennemallista. Päivitetty 10.9.2013.

Laajan hvk:n prosessi kunnan vuosikellossa

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus, liite 2 0.3

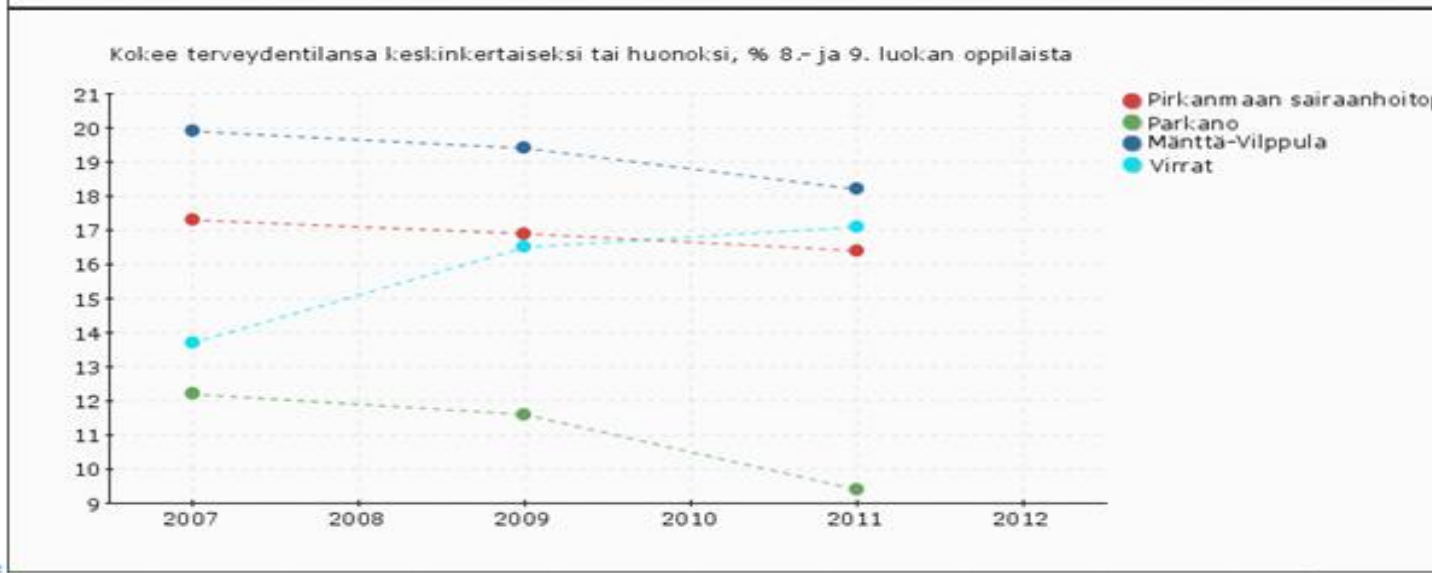
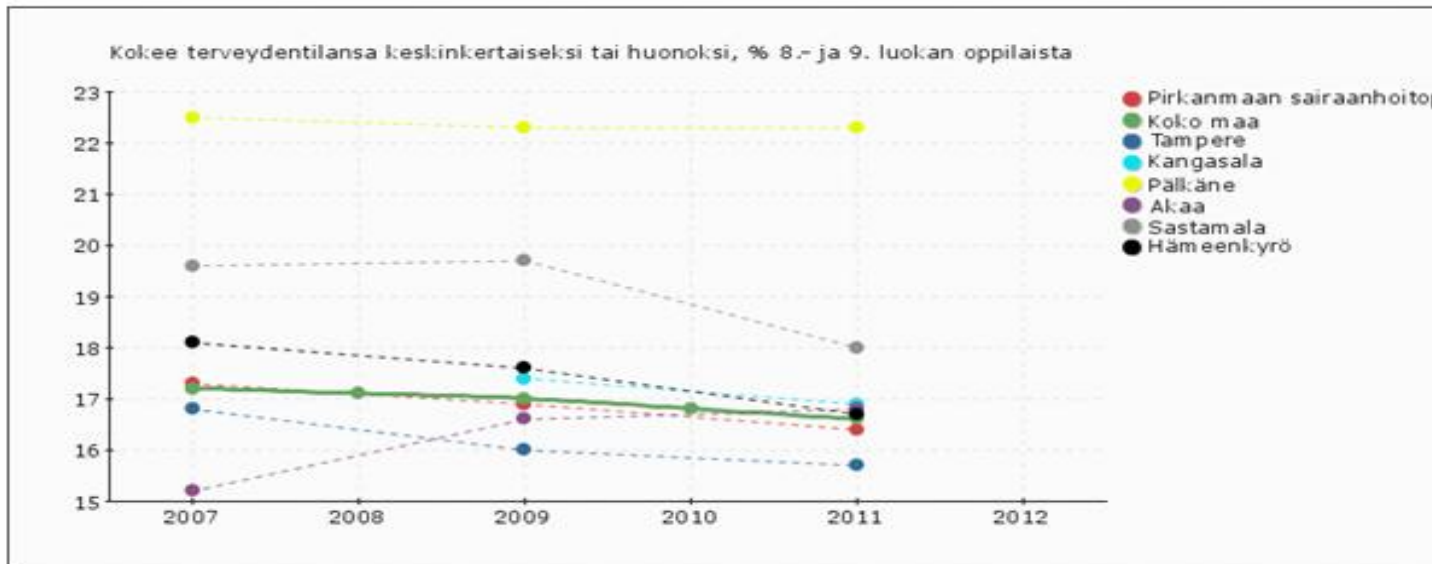
Paketti 3: Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

V1 = Koko maa
 V2 = Tampere
 V3 = Kangasala
 V4 = Pälkäne
 V5 = Akaa
 V6 = Sastamala
 V7 = Hämeenkyrö
 V8 = Parkano
 V9 = Mänttä-Vilppula
 V10 = Virrat

Teema	Perusindikaattori	Pirkanmaan sairaanhoitopiiri		V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10
		Arvo	Muutos	Koko	Tamp	Kang	Pälk	Akaa	Sast	Häme	Park	Mänt	Virr
Elämänlaatu	Ei yhtään läheistä ystävää, %8.- ja 9.-luokan oppilaista (2011) Info	9,9	↓↓↓	9,5	9,8	10,3	11,2	11,2	12,1	17,6	7	10,3	11,4
Henkinen hyvinvointi	Keskivaikea tai vaikea masentuneisuus, %8.- 9.-luokan oppilaista (2011) Info	12,8	↔↔	12,9	12,2	13	16,8	13,3	15,2	11,6	8	15	12,7
Terveys ja toimintakyky	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, %8.- ja 9.-luokan oppilaista (2011) Info	16,4	↓	16,6	15,7	16,9	22,3	16,8	18	16,7	9,4	18,2	17,1
Turvallisuus	Vanhemmuuden puutetta, %8.- ja 9.-luokan oppilaista (2011) Info	21,9	↔↔	22,3	22,1	23,6	28,2	23,5	21,8	22,2	16,1	24,7	21,6
Asuminen ja ympäristö	Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, %kaikista lapsiasuntokunnista (2012) Info	28,8	↓	29,3	30,6	23,9	30,1	29,9	32,4	32,7	29,6	27	36,3
Toimeentulo	Lasten pienituloisuusaste (2011) Info	14,4	↑↑	14,6	18,6	9,2	15,6	12	17	11,9	19,1	15,3	18
Kuntalaisten palvelut	Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakkaat vuoden aikana / 1000 alle 18-vuotiasta (2012) Info	79,7	↑↑	71,8	58,2	132	95,5	54,2	35,3	236,7	119,3	5,5	119,8

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus, liite 2 0.3

Nykytilan kartoitus 3/ 2013

- Kirjallinen tehtäväkuvaus 6 K / 13 E
- Onko hyvinvointikoordinaattori kunnan johtoryhmän jäsen 5 K / 14 E
- Montako johtoryhmän jäsentä yhteensä on hyvinvointiryhmässä
 - kaikki 4 kuntaa
 - 4 – 5 7 kuntaa
 - 2 – 3 3 kuntaa
 - 1 5 kuntaa
- Onko hyvinvointikertomus huomioitu kunnan toiminta- ja taloussuunnitteluprosessissa 2 K / 17 E

Vuosikelloseminaarit 10.9. ja 11.9.2013

Elämän
tähden

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Terveyden edistäminen
Terveiset Pöytä-Suomi -hanke

Vuosi kelloksella hyvinvointityö ja kertomukset hallintaan

OHJELMA

Aika ja paikka 10.9.2013 ja 11.9.2013, Finn-Medi 5 (Biokatu 12, Tampere),
iso kokoushuone (1. krs)

9.00 / 13.00	Tervetulokahvit. Tilaisuuden avaus ja tavoitteet Hankesuunnittelija Suvi Helanen PPshtp ja yhtilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen Psthp
9.10 / 13.10	Hyvinvointikertomustyön haasteet Yhtilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen
9.30 / 13.30	Taustoitusta vuosikellokselle. Ohjeet kuntakohtaiseen työpajatyöskentelyyn Hankesuunnittelija Suvi Helanen
10.00 / 14.00	Työpajatyöskentely kunnittain
11.00 / 15.00	Purku ja jatkotyöstämisestä sopiminen kunnittain. Päätössanat Hankesuunnittelija Suvi Helanen PPshtp ja yhtilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen Psthp

Kunnat osallistuvat:

Ti 10.9.2013 klo 9.00 – 12.00

**Juupajoki, Orivesi, Pirkkala, Punkalaidun,
Ruovesi, Sastamala**

Ti 10.9.2013 klo 13.00 – 16.00

**Ikaalinen, Kangasala, Kihniö, Urjala,
Vesilahti, Virrat**

Ke 11.9.2013 klo 9.00 – 12.00

Akaa, Lempäälä, Valkeakoski

Ke 11.9.2013 klo 13.00 – 16.00

Hämeenkyrö, Nokia, Pälkäne, Ylöjärvi

Talousarvioprosessin vuosikello - hvk-prosessin sijoittaminen prosessiin

Hyvinvointijohtaminen kunnan talouden ja toiminnan suunnittelun vuosikellossa, valmisteluprosessin vaiheittain (esimerkkinä Oulun kaupunki)

Toiminnan ja talousarvion valmisteluprosessi	Tammikuu	Helmi- - kuu	Maalis- - kuu	Huhti- - kuu	Touko- - kuu	Kesä- - kuu	Heinä- - kuu	Elo- - kuu	Syys- - kuu	Loka- - kuu	Marras- - kuu	Joulukuu
Väestön hyvinvoinnin ja palvelujen kuvaus /indikaattorit												
Kuntalaisten osallisuus (kokemus)												
Järjestöt ja 3.sektori (kokemus) yhteistyöseminääri + neuvostot												
Yhteenveto hyvinvoinnin vahvuuksista ja kehittämiskohteista												
Arviointi hallintokuntien toimintatapojen vaikuttavuudesta TP												
Strategian valmistelu ja Hyväksyminen												
TA:n suunnitteluohje , valmistelu ja ta esitys ja luottamusohjelmakäsittely												
Prosessien TA valmistelu, esitykset ja lautakuntakäsittelyt												
Toimenpide- ja resurssiesitykset hyvinvoinnin kehittämiskohteisiin												
Strategia, ohjelmat ja muut toimintaa ohjaavat asiakirjat												
Palvelujen järjestämishajonnan tarkistaminen												
Käyttösuunn. valmistelu prosesseissa konkreettiset toimenpiteet + mittarit												
Hvk:n, talousarvion ja toimintasuunn. hyväksyminen												

Hyvinvointikertomuksen valmistelumatriisi, aikataulutus

Hyvinvointikertomuksen valmistelumatriisin/ tehtävät	Tehtävän tarkempi kuvaus	Vastuutaho/ -tahot	Aikataulu Hyvinvointiryhmän kokoukset	Muuta huomioitavaa
Hyvinvointikertomusprosessin lipikkyys ja tehtävienjako/ matriisin täyttäminen				
Hyvinvointitiedon kokoaminen ja analyysi				
Hyvinvointitiedon tulkinta Edellisen vuoden/ valtuutuskauden tavoitteiden ja tehtyjen toimenpiteiden arviointi				
Kuntastrategian painopisteiden ja linjausten koonti Hyvinvoinnin edistämistä tukevien muiden ohjelmien ja suunnitelmien koonti				
Suunnitelutaulukon täyttäminen				
Hyvinvointikertomuksen hyväksyntä osana kunnan talouden ja toiminnan suunnitelmaa sekä käyttösuunnitelmia (integraatio)				

Tilannekatsaus 7 vk vuosikelloseminaareista

- **Osallistujat**, n = 100, ka 5/ kunta (2 - 15)
 - kunnanjohtaja 7 / 19
 - \geq 3 toimialaa 14 / 19

- Tehtäväkuvauksista keskusteltu tai OK 13 K / 6 E
- Hyvinvointikoordinaattori jory:ssa 12 K / 7 E
- Hyvinvointikertomus
 - valmis 2013 lopulla 9 kuntaa
 - valmis 2014 aikana 6 kuntaa
 - paljon kesken 4 kuntaa

- HVK huomioidaan keväällä 2014 TOTASU:ssa 11 K / 8 E
- Valtuusto tietoinen 2013 lopulla 17 K / 2 E

Pirkanmaan kuntien hyvinvointikertomukset

Sähköinen hyvinvointikertomus 0.2 –versio

- v. 2012: Kangasala, Punkalaidun, Sastamala
- v. 2013: Nokia, Urjala, Valkeakoski

Sähköinen hyvinvointikertomus 0.3 –versio

(www.hyvinvointikertomus.fi/ Hyväksytyt kertomukset)

- v. 2013: Lempäälä

- v. 2013 Jämsä, Kuhmoinen

TerPS2 Pirkanmaan osahanke: kevään 2014 haasteet

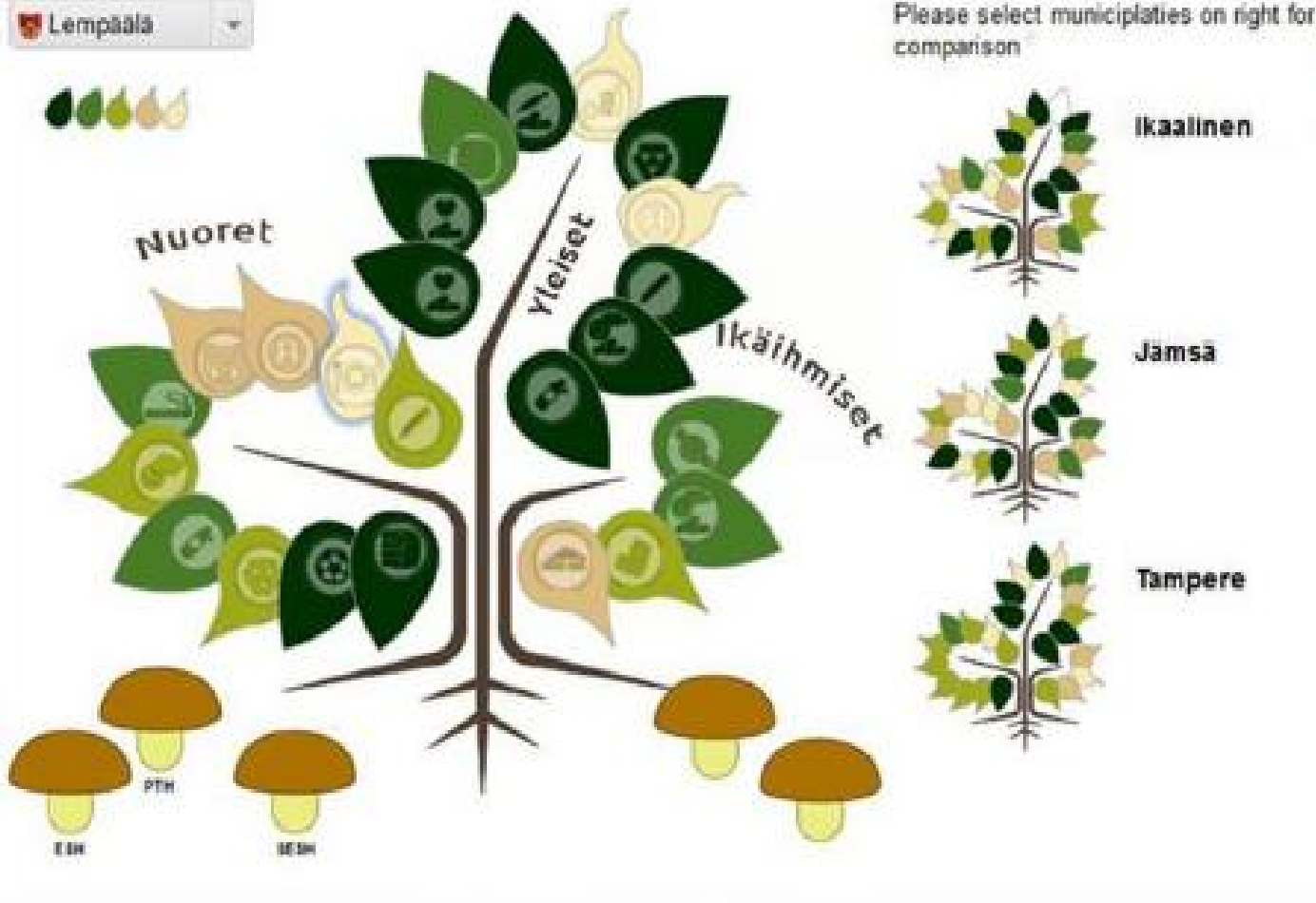
- Tehtäväkuvaukset
(koordinaatiohanke: valtakunnalliset)
- Hyvinvointikertomusten integraatio toiminta- ja taloussuunnitteluprosessiin
- Valtuutettujen ja toimialojen viranhaltijoiden koulutus
- EVA -menettelyn systemaattinen käyttöönotto
- Viestintä
- Hyvinvointiryhmien yhteinen työseminaari
- Pirkanmaan osahankkeen yhteinen päätösseminaari

Budjetti 30.9.2013: käytetty 43%

Lempäälä

Please select municipalities on right for comparison

Ikaalinen

Jämsä

Tampere

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Lempäälä	35.5
Ikaalinen	25.3
Jämsä	35.9
Tampere	38.5